

Pensar la cultura des de la ciutat: més que un canvi d'escala, un canvi de marc

Publicat per [Interacció](#) [1] el 02/11/2020 - 10:10 | Última modificació: 14/04/2026 - 16:10

El treball *Cultura en clave urbana* no és un estudi més sobre cultura i ciutat. És un intent deliberat de reordenar el camp. Parteix d'una idea que, tot i semblar assumida, encara no s'ha traduït del tot en pràctica: la intervenció cultural i el govern de la ciutat ja no es poden pensar per separat. El que proposa el document és precisament explorar què implica prendre aquesta afirmació seriosament.

El punt de partida és doble. D'una banda, la ciutat es transforma: noves desigualtats, noves formes de relació, noves dinàmiques socials que operen amb més complexitat i interdependència. De l'altra, el camp cultural també es desplaça: es diversifica, es desborden les seves categories tradicionals i es tensionen les formes d'intervenció. La confluència d'aquests dos moviments obliga a resituar la política cultural.

El text opta per un posicionament clar. No es tracta tant de fer una política urbana amb components culturals, sinó de repensar l'acció cultural des de la realitat urbana. Aquesta distinció és clau perquè desplaça el centre de gravetat: la cultura deixa de ser un instrument i passa a ser un camp d'intervenció amb capacitat de redefinir la ciutat.

Aquest gir es construeix també com a crítica. El document identifica els límits del model convencional de política cultural: orientació a l'accés més que a la participació, sectorialització dels agents, dificultat per gestionar la relació amb el mercat i reducció de la cultura a consum. Aquest diagnòstic no és nou, però aquí es connecta directament amb la necessitat de canviar el marc d'acció.

La proposta alternativa s'articula al voltant d'una idea central: pensar en termes d'ecosistema cultural. Això implica passar d'una política basada en la gestió vertical i experta, a una orientada a relacions, processos i desenvolupament orgànic. No és només un canvi metodològic. És un canvi en la manera d'entendre què és intervenir en cultura.

Aquest enfocament es concreta en una seqüència de treball que va de l'anàlisi a la implementació: diagnosi integrada (societat, ciutat, cultura), definició de marc estratègic, objectius, eixos d'acció, governança, desplegament i avaluació. El valor no és la seqüència en si, sinó la manera com incorpora la complexitat urbana i cultural en cada fase.

També és rellevant la manera com es concep la planificació. El document no la presenta com un exercici de control, sinó com una orientació flexible, oberta a l'imprevist i capaç d'incorporar el conflicte. Aquesta mirada introdueix una certa humilitat en la idea d'estratègia.

El paper del govern local apareix reforçat. Lluny de quedar diluït, es reivindica com a actor clau per articular respostes més pròximes, obertes i creatives. Això es vincula amb la necessitat de repensar les formes de governança, més enllà de la simple coordinació administrativa.

Llegit des de la política cultural local, el text té un efecte clar. No ofereix un model a replicar, però sí un marc exigent. Si la cultura es pensa des de la ciutat, ja no pot operar com un sector autònom ni com un instrument subordinat. Ha d'entrar en relació amb les dinàmiques socials, territorials i polítiques que configuren la vida urbana.

La pregunta que queda oberta no és com adaptar la cultura a la ciutat, sinó fins a quin punt les polítiques culturals estan disposades a deixar-se transformar per ella.

Segovia Collado, Ch. (2019). «Cultura en clave urbana. Marco conceptual y orientaciones para la elaboración de estrategias y proyecto» (Treball de Fi de Màster, Universitat Oberta de Catalunya). Recuperat de <http://hdl.handle.net/10609/101466> [2]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: planificació cultural

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: pensament cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2020/cultura-clau-urbana>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <http://hdl.handle.net/10609/101466>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8383>